A csábítás csapdái

A szakmákat sokszor úgy kínálják, mint egy vonzó terméket, de a sok információból mégsem biztos, hogy összeáll a lényeg. Aki nem pályaorientációs szakember, vagy nem a tanuló érdekét nézi, hanem valamilyen okból csábít egy szakma tanulására, az homályosan fogalmaz.

A pályaorientációs szakember sohasem toboroz, ő nem akar befolyásolni. Hogy senki se bántódhasson meg, vegyünk egy semleges példát! Milyen terméket kínál a reklám?

Kis energiaigény
Környezetbarát
Felhasználóbarát
Önjáró
Saját navigációs rendszer
Rugalmas
Kettős kép és hangbemenet
Kettős kép és hangkimenet
Egy milliomod másodperc reakcióidő
Gyors üzemmódváltás
Teljes mértékben újrahasznosul
Leesésgátlós
Kétoldali külső szenzorok
Kis helyigény

Mi a csodára kérdez a felsorolás? A válasz az előző kérdőmondatban van! A fejétől a farkáig. A karikatúra mindig túloz. Az a hatékony, de hiteles eszköze. Ez a szöveges „karikatúra" azért készült *(Temesi Ferenc nyomán),* hogy felhívjuk a figyelmet arra, hogy akár szándékosan, akár hozzá nem értésből, hogyan válnak tájékoztatók becsapóvá.

Sajnos sokan vannak, akik pályaorientációból élnek, de nem a pályaorientációért dolgoznak.

A könnyed tréfa után lássunk most egy komolyabba példát! A jószándék kevés. Kevés, mert a közmondás bölcsessége szerint a pokolba vezető út is jószándékkal van kikövezve. Vizsgáljuk meg alaposan a következő képet! Ugye Ön is látja, hogy mi mindenre nem ügyelt ezen a munkahely látogatáson az eseményt szervező, és a foglalkozást bemutató szakember? Úgy nézzük a képet, mint a rejtvényrajzokat, amin hibát kell keresni!

Elnézést kérünk a képen látható szakma gyakorlóitól, a kép nem róluk szól, hanem arról, hogy a spontán szerveződő munkahely látogatások csapdákat rejtenek. Ezek hatását nem azonnal érzékeljük, de mindig jelentkeznek. Vagy a választási folyamatra hatnak rosszul, vagy a szakképzés során nehezítik az oktatást, mert a tanulók bizony hivatkoznak a korábban látottakra. Irányítsuk figyelmünket a fenti kép részleteire!

Fontos-e Ön szerint, hogy	**Igen**	**Nem**
a látogató hiteles képet kapjon a bemutatni kívánt szakma hiteles munkakörnyezetéről?		
a bemutatásban résztvevők igényessége kiterjedjen minden munkakörülményre?		
a látogató valós képet kapjon a munkavégzés biztonságáról is?		
a munkavédelmi szabályokat egy bemutatón is betartsák?		
a látogató se járkálhasson veszélyes gépek között hátizsákkal?		
ne a radiátoron tárolják a sisakokat, mert ezt azok a látogatók is látják, akiket nem köt le a bemutató?		
a látogatónak is viseljen védőeszközt?		
az erdőtől látható legyen a fa, azaz a bemutatás középpontjába állított eszközről (egyetemes eszterga) ne vonja el a figyelmet a jól láthatóan szabálytalanul tárolt munkaeszközök, gépek sokasága?		
hogy a látogató is kipróbálhassa, amit lát?		

Fedezné egy kéthetes családi üdülés költségeit a kép alapján kiszabható munkavédelmi bírság? Pályaorientációs bírság nincs, de mi lenne, ha lenne? Eláruljuk: Akkor a vétkesek és a mulasztók fizetnének, nem az áldozatok fizetnének rá!

*Megmutatjuk, hogy l*ehet ez jól is csinálni! Amint a lenti képen látjuk, még a legnehezebb esetekben is. Jól sőt vidáman! Élményt adva, kipróbálási lehetőséggel.

A munkahely látogatás csábító kell, hogy legyen, de a csak felkészült szakemberek és felkészült pedagógusok együttműködése nyomán lesz eredményes.

Az iskola, vagy a szülő megrendelő egy pályaorientációs kampányeseményen. A megrendelő követelhet és vagy fizet, vagy nem. Erre lehet az a válasz, hogy a munkahelyek nem kérnek pénzt a látogatásokért. Az lehet, hogy akkor nem, de sokkal többet kapnak, ha majd a diák szakemberként oda megy dolgozni. Tehát követeljünk bátran! A munkahely nem szívességet tesz.

A látvány és kipróbálás nagyon fontos. Nagyon fontos élményt is adhat. Hogy még alaposabb legyen a tájékozódásunk készüljünk kérdésekkel is a munkahely látogatásokra. Most a képen látott szakma alapján teszünk fel néhány mintakérdést. Próbáljunk rá előzetes választ adni, majd hasonlítsuk össze a helyszínen kapott válaszokkal!

A munkaidő hány százalékát teszik ki az itt felsorolt tevékenységek?	%
A szakma alapműveleteinek végzése (itt varratkészítés)	
Előkészítő műveletek (itt felülettisztítás, előmelegítés, műveleti sorrend kialakítása, műveleti utasítás tanulmányozása stb.)	
A saját munka ellenőrzése	
Anyagmozgatás	
Szerszámok, eszközök, munkahelyi környezet karbantartása	
Védőfelszerelés ellenőrzése, rendben tartása	
Egyéb tevékenységek	